

COM PODEM
ESTALVIAR A LA
FACTURA DE LA

GENERALITATS PER ENTENDRE LA FACTURA ELÈCTRICA

Nota important: **Aquest escrit fou realitzat en data febrer del 2025.** És possible que amb el temps alguns dels conceptes i valors que són explicats aquí hagin pogut variar en major o menor mesura.

En els costos del consum d'electricitat hi ha quatre conceptes a diferenciar, que d'una manera o altra estan reflectits a la factura elèctrica. Aquests són:

Producció : Empreses productores d'energia. El 90 % o més està en mans d'empreses com Endesa, Iberdrola, Naturgy, EDP i Viesgo-Repsol. Hi ha moltes altres productores petites que normalment també comercialitzen energia com per exemple Bassols Energia, Estabanell Energia, La Serosense, etc.

Transport : A partir de les línies d'alta tensió que son propietat de Red Eléctrica Española.

Distribució : A partir de connectat les línies d'alta tensió fins a les llars familiars, empreses, fàbriques o negocis. Estan distribuïdes per zones al llarg de l'estat espanyol. A Catalunya la gran majoria correspon a EDISTRIBUCION Redes Digitales SLU, que esdevenen les línies que ha anat construint Endesa al llarg dels anys. Ben a prop d'Arbeca hi ha línies però que pertanyen a Nufri Energia o a l'antiga Audax Energia però son molt minoritàries.

Comercialització: A banda que una empresa pugui participar en el concepte de Producció i Distribució, diferents empreses que no participen d'aquestes darreres activitats, poden comercialitzar energia com per exemple l'empresa de telefonia Parlem. La comercialitzadora de referència d'Endesa en el mercat regulat és Energia XXI. Hi ha un munt d'empreses comercialitzadores a part de les de les grans productores, com ara Bonpreuesclat Energia, bonÀrea Energia, Estabanell Energia, Bassols Energia, la Serosense, Factor Energia, Holaluz, Som Energia, etc. És molt normal que les grans empreses productores i distribuïdores comercialitzin energia a partir de diferents empreses amb diferents noms dins de la seva òrbita segons el tipus de contracte que ofereixin.

Les comercialitzadores han de pagar a qui correspongui les despeses de compra de l'energia a les empreses productores, el seu transport a Red Eléctrica Española i la seva distribució si és el cas. Un client de bonÀrea a Catalunya ha de pagar els càrrecs de distribució a EDISTRIBUCION Redes Digitales SLU (Endesa) i si ho es a València ho farà a I-DE DISTRIBUCIÓN (Iberdrola)

En una factura d'electricitat hi ha d'haver entre d'altres els següents conceptes, encara que els formats puguin ser diferents:

-Dades fiscals del titular del contracte

-Dades de la facturació: Número de factura, període facturat, numero de compte corrent on fer el càrrec del servei i venciment del contracte entre d'altres.

-Resum de la factura : Un resum dels diferents conceptes facturats i el seu import, i l'import total.

-Dades del contracte: Tipus de contracte, tipus de tarifa (a les llars residencials generalment 2.0 TD) número de contracte amb la **comercialitzadora**, **número de CUPS** (Comptador) , **potències** contractades i direcció del subministrament entre d'altres.

També s'indica també una data final de contracte; i si no s'indica el contrari, els contractes es renoven automàticament cada any i que no hi ha obligació de permanència. A vegades però les comercialitzadores inclouen uns serveis especials a mode d' "extres" que si que tenen una obligació de permanència i així "driblen" aquest dret que tenim, però ben assessorats el client ho té tot o bastant a favor per no mantenir cap tipus de permanència.

Les comercialitzadores (no totes però) poden aplicar dos tipus de contractes. És el que s'anomena Mercat Lliure o PVPC, aquest darrer anomenat també mercat regulat.

En el primer hi ha un contracte sense cap limitació entre la comercialitzadora i el client , en canvi en els contractes PVPC el preu de l'energia ve establert per unes variables determinades pel govern en el qual es fixa un preu que varia cada hora en funció de l'oferta i la demanda a curt i mitjà termini , però cada cop més a llarg termini (mercat de futurs) , i a partir del mateix les comercialitzadores hi apliquen un marge de guany màxim establert pel govern que poden aplicar en major o menor mesura tant en l'apartat de potència com en el d'energia. Només poden aplicar un contracte PVPC unes poques companyies (Endesa, Iberdrola, Naturgy, etc) que també ofereixen contractes de Mercat Lliure. Les companyies petites i mitjanes (bonÀrea Energia Bonpreuesclat Energia, Som Energia, Bassols Energia, la Serosense, etc) són totes comercialitzadores de Mercat Lliure.

Dins el Mercat Lliure hi ha una tarifa que es pot considerar bastant equivalent al PVPC , però sense el mercat de futurs que és el que s'anomena Tarifa indexada.

A priori és molt difícil establir quin tipus de contracte és el millor, depèn de molts factors i dels usos i moments que es pugui utilitzar l'energia. Si disposes del Bo Social és pràcticament segur que la millor opció sigui a partir d'un contracte PVPC, que només poden oferir unes poques empreses.

-Informació a mode de resum de l'energia consumida i altres dades, amb les següent informació com a mínim:

1) Un gràfic amb l'històric del consum dels últims 12 mesos, una lectura corresponent al període " actual " de consums en cadascun dels 3 Períodes vigents (P1, P2 i P3) coneguts com a Punta, Plana i Vall si és el cas que tinguis aquest tipus de contracte (Contracte amb Discriminació horària) i si no és així, la lectura o lectures que corresponguin. El consum d'energia es mesura en kWh (1)

2) Una referència a la potència màxima demanada al llarg del darrer any (ni que sigui només durant 15 segons) en cadascun dels 2 Períodes de potència que hi ha (P1 i P3) , de nou si s'escau esdevé una Discriminació horària. La potència es mesura en kW.

Ull, els períodes de consum d'energia i els períodes de potència no coincideixen entre ells. El P1 de potència inclou el P1 i el P2 de consum , en canvi respecte al P3 sí que coincideixen, s'anomenen també Punta i Vall.

En aquest apartat referenciat dalt no hi ha cap o no hi sol haver cap concepte econòmic detallat.

També hi ha informació sobre avaries, urgències, informació d'interès , atenció al client, reclamacions, etc respecte a la comercialitzadora i a la distribuïdora.

Com em dit abans, a Catalunya en la gran majoria dels casos la distribuïdora és Edistribución Redes Digitales SLU que entre cometes podem dir que és l'empresa Enel / Endesa . Es pot consultar el nostre consum horari a partir de l'adreça <https://www.edistribucion.com>

En algun lloc de la factura, també hi ha un gràfic que mostra el destí de l'import de la factura i en algunes la procedència / origen de l'energia que consumim.

ANÀLISI ECONÒMIC DE LA FACTURA.

A la nostra factura a mode de resum hi ha tres apartats ben diferenciats:

-Potència.

-Energia

-Altres

-Impostos

Que és la potència ? Que és l'energia ?

Imaginem que tenim una galleda plena d'aigua, que tenim set i volem beure i que aquesta galleda té un forat sota que ens ho permet fer. Esdevé una obvietat que si el forat és més gran caurà més aigua (el seu cabal serà major) que si el forat és més petit.. Doncs l'energia consumida és la quantitat d'aigua que beurem i la potència el cabal d'aigua que surt en un moment determinat. Paguem doncs per l'aigua que bevem i també per la possibilitat de beure'n un cabal major en un moment determinat.

Si utilitzem molts electrodomèstics alhora farem més ús de més potència que si els utilitzem un darrera l'altre, encara que al final el consum d'energia sigui el mateix.

Repetim de nou, aquesta " disponibilitat " per un major cabal d'energia en un moment concret es paga. I sovint les comercialitzadores n'abusen i molt !

Més sobre la Potència:

La potència es mesura en kW i el que pagues per ella no depèn del consum d'energia que hakis fet. El seu cost se'n deriva del preu de cada kW pels kW que tens contractats (2 kW, 3, 80 kW, 4, 50 kW o el que sigui) i el seu preu es anual, així que en una factura es divideix el preu per 365 (o per 366, els anys de traspàs) i es multiplica pel nombre de dies a facturar.

Com que hi ha dos períodes de potència i el preu de la potència és diferent per a cada període, aquest càlcul es fa dues vegades, en funció de les potències que tens contractades a cadascun dels dos períodes, i s'aplica en cada cas el preu de la potència per al període corresponent.

El preu mínim de la potència en període P1 i P3 són 26,93 i 0,69 Euros anuals per kW respectivament , o el que és el mateix 7,3 centims d'Euro al dia o 0,26 centims d'Euro al dia per a cada període referenciat. Les comercialitzadores poden establir preus diferents i molt sovint amb uns preus molt per damunt d'aquestes xifres, la qual cosa pot significar un augment dels costos molt considerable i això s'accentua més encara si tenim la potència sobredimensionada. Les comercialitzadores juguen molt amb aquest terme per fer guanys que els cauen del cel. Sovint fan ofertes amb un preu de l'energia que resulta " atractiu " però a canvi inflen molt el preu de la potència. Un abús en tota regla , ja que sobre aquest aspecte no realitzen cap mena de transacció econòmica, compra o venda, com si que fan amb el terme d'energia.

Quan necessitem més potència de la contractada succeeix el que familiarment es coneix com que " salten els ploms ". **Per sort però hi ha un cert marge al respecte. Es calcula que durant una hora seguida podem utilitzar una potència amb un factor de multiplicació d'1.1 durant una hora i de 1,5 durant un quart d'hora.**

Molt sovint, si en una llar hi ha un consum moderat d'energia, es pagui més pel concepte de Potència que del d'Energia. Un altre abús en tota regla.

La potència mínima en una instal·lació monofàsica es de 1,15 kW i en una trifàsica 3,464 kW.

Més sobre l'Energia

Mostra quant pagaràs en concepte d'electricitat que has utilitzat. Consta de dos termes, els peatges i càrrecs al transport i el que podem anomenar “ consum estricte “.

En P1 el cost dels peatges i càrrecs al transport és 9,25 centims d'Euro per Kwh, en P2 és de 2,8 centims d'Euro per kWh i en P3 és de 0,3 centims d'Euro per Kwh.

Aquestes quantitats que esdevenen una barbaritat, són per pagar el transport, manteniment, distribució de les línies que transporten l'energia, no corresponen al cost de produir-la sinó només al fet de transportar-la i les despeses que se'n deriven. La comercialitzadora pot aplicar uns marges sobre aquestes quantitats.

A aquest costos se'ls hi ha d'afegir el cost del “ **consum estricte** “ de l'energia. En algunes factures els dos conceptes van junts i en altres van deglossats, això depèn de la comercialitzadora que tinguem contractada. Les comercialitzadores evidentment sempre afegeixen un marge de benefici (major o menor) entre el cost de “ l'energia estricte “ que compren i el cost a la qual ens la venen.

En principi el cost global de l'energia depèn de cadascun dels Períodes (P1, P2 i P3) en que es consumeix i amb uns preus descendents des del P1 i el P3. En el Mercat regulat aquests P1, P2 i P3 són obligatoris, mentre que en el Mercat lliure són opcionals.

En el Mercat lliure , aquests conceptes estan cada cop més desdibuixats ja que pot ser perfectament que una comercialitzadora plantegi uns preus de l'energia (peatges , càrrecs i “ consum estricte “) referent a aquests Períodes però també és habitual que ofereixin un preu igual per a tots ells. Algunes poden fer també preus molt econòmics en un període determinat que sol ser el P3 durant unes hores del dia. S'ha de vigilar però que a canvi d'un cost barat en P3, en resulti que els P1 i P2 siguin extraordinàriament cars.

Si tens un contracte amb la modalitat d' autoproducció amb compensació simplificada, apareixerà també l'energia excedentària, separada o no per períodes segons el moment en què s'ha generat i bolcat a la xarxa elèctrica ,això serà en funció del contracte que es tingui amb la respectiva comercialitzadora.

Durant uns mesos s'ha pagat dins d'aquest apartat l'anomenat “ Tope del gas “, que ha estat una mesura per minoritzar el preu de l'electricitat que se'n deriva de l'ús del gas per produir electricitat. Aquest era un preu fix per kWh que pagava tothom, a no ser que en el contracte que tinguéssim no ho contemples (així va ésser de fet en bastants contractes durant un temps) .

Altres conceptes:

-Impost d'electricitat: és un impost regulat pel govern que s'aplica sobre la potència i l'energia. Aquest any 2025 es previst que durant tot l'any sigui del 5,11 % fins a final d'any.

-Lloguer de comptador: és un cost que pagues a la distribuïdora a través de la nostra factura. És un valor regulat per llei, independent de l'empresa comercialitzadora amb la qual tinguis contractada la llum. **El seu cost és de 2,6677 cèntims d'Euro al dia.**

-Bo social: El bo social esdevé una mesura que s'aplica per reduir la despesa de la llum a persones o famílies vulnerables a partir d'uns criteris establerts pel govern.

Per ser beneficiari del bo social podeu trobar la informació simplement introduint a un buscador d'internet “ Bo social elèctric Departament de Drets Socials “. Si una persona s'hi pot acollir tindrà una rebaixa molt considerable en el valor total de la seva factura elèctrica i li resultarà l'opció més econòmica gairebé amb tota seguretat. Per disposar del mateix ha de tenir un contracte PVPC i contactar amb la seva comercialitzadora (recordem que aquest tipus de contracte només el poden oferir les comercialitzadores grans) i aquesta li indicarà la diferent documentació que ha d'aportar i com obtenir-la.

Aquesta reducció pels col·lectius que la reben és assumida per les empreses de producció, transport o comercialització d'electricitat, es a dir la paguem la resta de clients.

Impostos :

I finalment a tots aquest conceptes (Potència, Consum d'Energia i altres) hi hem d'afegir l' **IVA corresponent** .

Enguany durant l'any 2025 es previst que sigui del 21 % fins a finals d'any .

COM PODEM ESTALVIAR EN LA NOSTRA FACTURA ELÈCTRICA ?

-Ajustar i tenir uns termes de potència justos i a un preu adequat.

Cal ajustar bé la potencia perquè la majoria de la gent la té sobredimensionada. Es considera que si al llarg de l'any no t'han saltat mai els ploms, és que pots baixar la teva potència contractada.

Si es té en compte de no ficar al mateix temps més de dos o tres aparells de gran potència, amb 3 kW hauria de ser suficient. Recordeu que la reducció d'un kW de potència en P1 significa una reducció d'un mínim de 25 Euros a l'any i que aquesta xifra respecte als preus d'algunes comercialitzadores pot multiplicar-se perfectament per 2 o per 3. I a aquestes xifres encara se li han d'afegir els impostos **(que entre l'impost d'electricitat i l'IVA sumen un total del 27,18 % , poca broma !)** . Baixar la potència generalment resulta gratuït si es fa de manera limitada , però en el cas que s'hagués de pagar una quantitat sempre serà rendible.

La potència en P3 sol ésser molt barata, per tant és un aspecte a valorar segons els nostres usos i costums de consum i per tant contractar una potència més alta en aquest Període.

-Contractar una comercialitzadora honesta que ofereixi preus competitius i que s'ajustin a les teves necessitats i consums

Sovint hi ha comercialitzadores que per captar clients ofereixen uns preus de l'energia relativament econòmics però en canvi els preus de la potència són molt elevats. Una altra tècnica que utilitzen algunes comercialitzadores és oferir uns bons preus que inclouen uns descomptes o serveis addicionals que ofereixen gratuïtament. Aquesta tàctica és molt vella i quan passi el temps de la promoció te'ls cobren. Sovint quan un nota aquesta pràctica han passat uns mesos i els nostres diners ja estan a les seves butxaques.

-Consumir en els períodes de consum energètic més barat si així ho tens definit en el contracte amb la teva comercialitzadora.

Si tens uns P1, P2 i P3 i algun és significativament més econòmic que els altres, aprofitar aquest període per fer més consum. Aquí cal també comparar comercialitzadores i buscar la que més s'ajusta a les nostres necessitats, costums i consums.

Es pot canviar de comercialitzadora tantes vegades com es vulgui i en cap cas significarà un tall del subministrament elèctric. La meva recomanació es contrastar de manera regular les vostres factures i si voleu estar al Mercat Lliure, contractar una comercialitzadora de " proximitat ", ja que les grans companyies ofereixen una atenció al client molt però que molt millorable.

-Autoconsum / Autoproducció.

Participar d'un autoconsum / autoproducció individual o col·lectiu a partir de plaques fotovoltaïques. A partir de l'autoconsum hi ha un estalvi significatiu, que si bé pot variar segons el cost de l'energia inicial afectant al seu període d'amortització, sempre ens serà rendible, a part que contribuirem a la generació d'energia neta i donarem lloc també a una disminució de la potència que necessitem.

A banda a partir de l'autoconsum col·lectiu hi ha un estalvi molt considerable respecte a l'autoconsum individual.

-Aplicar mesures d'eficiència i estalvi energètic estructurals a les nostres llars

L'habitatge ha de tindre un bon aïllament i les finestres doble cristall, així com utilitzar la llum natural i almenys les habitacions més freqüentades han de tenir finestres grans.

Aïllar la casa quan fa molta calor amb persianes, tendals, cortines , etc per evitar que hi entri la calor del sol i pels vespres / nits d'estiu si les temperatures ho permeten obrir les finestres per fer córrer l'aire i refrescar el nostres interiors.

Apagar els llums d'habitacions on no hi es present ningú.

-Ús d'electrodomèstics i altres estris eficients

Elegir electrodomèstics eficients i duradors, de classe A+ si és possible, així com els llums de leds, a la llarga estalvien molts diners, energia i contaminació. I fer-los funcionar a plena capacitat !

La calefacció a partir d'una bomba de calor (aire condicionat calent o fred) esdevé un sistema molt eficient a nivell de consum energètic . Per descomptat, s'ha d'utilitzar sempre a temperatures suaus, 22°C a l'hivern i 27 a l'estiu, per exemple.

No deixar cap dispositiu en " standby", ja que si bé estan " tancats ", en realitat no estan " apagats " i consumeixen energia.

Si es disposa d'un cotxe elèctric, carregar la seva bateria en els moments que el cost de l'energia és més baix.

I més si ens hi posem a pensar una mica !!!

Notes :

(1)

	0h - 8h	8h - 10h	10h - 14h	14h - 18h	18h - 22h	22h - 24h
Laborables	Vall	Pla	Punta	Pla	Punta	Pla
Caps de setmana i festius	Vall					